

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 19 (2098) 1998 m. gegužės mėn 19 d.

Eina 43-čius metus

Melbourne

Neturėk kitų Dievų tik Mane vieną

Marijus Kemundris

Šis pirmasis įsakymas įpareigoja mus prisiminti vieną vienintelį Dievą trijuose asmenyse: Dievas Tėvas, Dievas Sūnus, Dievas Šventoji Dvasia. Dievas yra visatos Kūrėjas, tad mes turime Jį nuoširdžiai mylėti. Dievas ... Jis toks neapčiuopiamas ir keistas. Dievas yra aukščiau visko, ir mes turime tai suvokti. Sunku įsivaizduoti ir apčiuopti Kūrėją. Dievas yra meilės šaltinis, kuris nemato jokių ribų, nei jokio saiko. Dieviškoji meilė negali sustoti pusiaukelėje. Todėl Kristus, mylėdamas žmones, eina ligi didžiausios aukos, kokia tik gali būti. Dievas miršta ant kryžiaus už žmonijos išganymą. Taip konkrečia meilės auka Jis nugalina nuodėmę, kuri yra žmogiškosios niekšybės, neteisingumo, priepauidos, kančios ir mirties giliausioji versmė. Taip Jis mus atperka, išgano, išlaisvina iš gyvenimo ir mirties beprasmybės. Dieviškąją galią prisikeldamas iš numirusių, Jis žmogiškajai prigimčiai pelno prisikėlimą ir kiekvienam iš mūsų leidžia tapti Jo dieviškojo, nenykstančio, amžinojo gyvenimo dalininkais.

Dievas yra tik vienas ir visų religijų tas pats. Kiekvienas nuoširdus, nuo prietarų laisvas žmogus turi rasti kelią – savo kelią, kuris vestų jį prie Dievo. Kuo jis bebūtų – menininku, ar mokslininku, paprastu tarnautoju, - jis ras dieviškosios rankos antspaudą savo profesijoje ir darbe.

Kiekvienas mylintis Dievą žmogus yra jam ištikimas.

Kartą Abraomas pajuto Dievo įsakymą, liepiantį jam skirtis su savo kraštu ir keliauti į naują šalį. Abraomas pakluso Dievui, nors turėjo nutraukti ryšius su savo žmonėmis ir kraštu. Nelengva buvo Abraomui palikti namus, artimus žmones, bet jis suprato, kad jam apsiereiškė tikrasis Dievas. Jis suvokė, kad vietoj daugelio netikrų dievų reikia garbinti vieną gyvąjį Dievą – visatos Kūrėją.

Dievas gali pasitikėti žmogumi, o žmogus vos bepagėgia pasitikėti Dievu. Netikėjimas ir abejonė sudaro pagrindą mūsų santykiams su Dievu. Dievas taip patitiki žmogumi, kad visada suranda jam išeitį, net ir beviltiškiausiose situacijose. Pasitikėjimas Dievu reiškia ramybę, džiaugsmą, giedrumą, stiprybę, – nepasitikėjimas – vienatvę, liūdesį, baimę. Kuomet patitiki žmonėmis ir savuoju sugebėjimu pasikeisti, tuomet savo gyvenimu įrodau pasitikėjimą Dievu.

Yra viena labai svarbi problema: žmogus, kuriam atrodo,

Šventoji Šeima su berniuku, vėliau tapusiu šv. Jono krikštytoju
Paveikslą piešė Prospero Fontana.

kad Dievo nėra, padėtis.

Mes stovime prieš Dievą ir šaukiame į dangų, iš kurio nėra jokio atsakymo. Kreipiamės į visas puses ir Jo nesurandame. Manau, esant svarbų prisiminti, kad malda yra susitikimas ir bendravimas su Dievu. Jei galėtume mechaniškai patraukti Jį susitikimui, priversti Jį susidurti su mumis dėl to, kad šį momentą pasirinkome patys – nebūtų nei draugystės, nei susijimo. Vaizduotės pagalba tai galėtume padaryti nebent su dievukais, pasistatant juos priešais save vietoje Dievo. Nieko panašaus negalime padaryti su gyvuoju Dievu. Mano manymu, bendravimas turi prasidėti ir vystytis savitarpio laisvėje. Būna atveju, kada mes net neturime teisės skųstis Dievo nebuvimu, nes dažnai pasižymime didesniu nebuvimu negu Dievas. Pavyzdžiui, jeigu mes žvelgsime į draugavimą abipusio bendravimo atžvilgiu, tai pamatysime, jog Dievas gali skųstis mumis daug labiau nei mes juo. Dejuojame, jog Dievas neprisistato mums keletui minučių, kurias jam rezervuojame, bet ką pasakyti apie dvidešimt keturias valandas, kuomet Dievas beldžiasi į mūsų duris ir negauna

atsakymo? Turėtume Dievui duris laikyti visada atviras, tuo išreikšdami Jam savo meilę.

Pagalvokime apie savo maldas. Pagalvok apie maldos šilumą, gylį bei intensyvumą, kai meldiesi už asmenį, kurį myli, arba labai tau svarbų gyvenimo dalyką. Tada tavo širdis atvira, visas tavo vidus sutelktas maldai. Ar tai reiškia, kad tuo metu Dievas tau rūpi? Ne, taip nėra. Tai reiškia, kad tave domina vien tavo maldos objektas. Tai reiškia, kad ir pakili nuotaika, ir tavo maldos gimė ne iš Dievo buvimo ar tavo tikėjimo Dievu, ilgintis pasiekti Viešpatį, pajusti Jo artumą. Malda gimė nes tu tą akimirka rūpinaisi juo, ja ar kokiu kitu svarbiu tau dalyku, bet ne Dievu. Tad argi mes galime stebėtis, kad toks Dievo nebuvimas jaudina mus? Mes tampame nesavi, atšalame kaskart, kai mums nepadaeda Dievas. Kodėl? Gal todėl, kad jis mums nerūpi.

Norint tikrai melstis, reikia pasijusti padėtyje, kuri aptariama, kaip Dievo karalystė. Turime pripažinti, kad Jis yra Dievas, kad Jis yra Valdovas. Privalome Jam pasiduoti.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Katalikų Bažnyčia Baltarusijoje

Baltarusijos katalikų Bažnyčios vadovas, kardinolas Kazimierz Swiatek pareiškė, jog pastebimai pagerėjo Bažnyčios ir valstybės santykiai Baltarusijoje. Kalbėdamas su Amerikos katalikų žinių agentūros CNS korespondentu, kardinolas Swiatek pažymėjo, kad katalikiškų Velykų švenčių metu valstybinė Baltarusijos televizija paskyrė išskirtinai daug dėmesio Bažnyčiai perduodama keletą transliacijų apie Šventojo Tėvo veiklą ir apie Baltarusijos Bažnyčios gyvenimą.

Velykų švenčių metu Baltarusijos televizija balandžio 11-tą dieną transliavo popiežiaus vadovaujamas Velyknakčio vigilijos apeigas iš Šv. Petro bazilikos, o balandžio 12-tą dieną – Velykų sekmadienį – transliavo popiežiaus palaiminimą Urbi et Orbi. Be šių tiesioginių laidų iš Vatikano, katalikų Bažnyčiai skirtose religinėse programose buvo perduota vienos valandos laida apie vieną Minsko katalikų parapiją. Bene pirmą kartą ir pats kardinolas per Baltarusijos televiziją galėjo pasveikinti savo tautiečius ir tikinčiuosius su Velykomis. Dabar reikia pasistengti išspręsti įvairius Bažnyčios gyvenimą liečiančius juridinius klausimus per konkrečius ir nuolatinius pokalbius su valdžios atstovais, pasakė kardinolas Swiatek. Jis pridūrė, jog vilčių teikia jau prasidėjęs dialogas, per kurį abi pusės turi progos išsakyti savo pageidavimus ir pateikti savo nusistatymą opiausiems klausimais. Taip pat valstybinis Baltarusijos radijas daug atidžiau nei praeityje pristatė katalikiškas Velykų švenčių apeigas. Išskirtas dėmesys katalikams padeda sukurti palankią nuotaiką artėjančioms katalikų ir valdžios atstovų deryboms, pasakė 83 metų kardinolas Swiatek. Jis nesileido į kalbas su žurnalistu apie rengiamą susitikimą už uždarytų durų, bet su sąmoju nurodė, kad susitikime nebus kalbama apie orus. Mums rūpi išsiaiškinti kokia yra ir kokia turėtų būti Bažnyčios padėtis, kaip gražiai ir tvarkingai drauge garbinti Dievą.

Lietuvos Katalikų Bažnyčia talkina Baltarusijos katalikų Bažnyčiai

Katalikai Baltarusijoje sudaro krašto gyventojų mažumą: maždaug penktadalį iš 10 milijonų gyventojų. Baltarusijos Katalikų Bažnyčioje veikia 380 parapijų. Santykiai su Bažnyčia paaštrėjo Respublikos prezidentui išrinkus Aleksandrą Lukašenką, kuriam 96-tųjų metų referendumas suteikė labai plačius įgaliojimus. 1995 metais priimtas įstatymas gerokai apsunkino iš užsienio atvykstančių kunigų įsidarbinimą Baltarusijoje. Valdžios leidimų suteikimas kunigams yra labai opi problema, nes Baltarusijos Bažnyčia savo jėgomis negali aprūpinti visų parapijų kunigais. Maždaug 150 Baltarusijos sielovadoje dirbančių kunigų yra atvykę iš kaimyninės Lenkijos. Taip pat ir Lietuvos Bažnyčia pagal išgales talkina Baltarusijos Bažnyčiai.

Vadovai paneigė, kad valdžia daro spaudimą iš svetur atvykusiems kunigams.

(Nukelta į 4-tą psl.)

Lietuvio pėdsakai ... Atlanto vandenyno dugne

Retas kuris nūdienis laikraštis praleido didžiosios šiuolaikinės spaudos itin pamėgtą temą – proga parašyti apie amerikiečių pastatytą filmą-gigantą "Titanikas". Tatai anglų White Star linijos prabangus laivas, 1912m. pastatytas Belfasto laivų statyklos, kurio konstruktoriai ir inžinieriai panaudojo tolabiausias įrengimus ir saugumo priemones, kad laivas buvo laikomas negalįs nuskęsti. Pirmojoje kelionėje iš Southamptono į Niujorką su 2224 žmonėmis "Titanikas", 1912 m. balandžio 14d. 23.40 val. šiaurės Atlante į pietus nuo Newfoundlando susidūrė su ledkalniu, per pustrėčios valandos nusinešdamas į vandenyno gelmes 1513 žmonių, nuskendo. Atskubėjęs kitą rytą laivas "Carpathia" išgelbėjo tikėtai apie 711 žmonių. Nei laivo kapitonas E.J.Smith, nei bendrovės pirmininkas J.Bruce Isamay nepaisė iš kitų laivų gaunamų apie ledkalnius, pasitaikančius šio laivo kelionės ruože žinių. Todėl laivui įsakyta nakties metu leisti kuo didžiausiu greičiu. Štai kodėl priekyje staiga pasirodžiusio ledkalnio nespėta išsilenkti. Kadangi trūko gelbėjimosi valčių, jų aptarnavimas neparengtas, o čia dar ledinis vanduo, nuo kurio kaipmat mirė nuo denio nuplauti keleiviai. Paskendo ne tik daug įžymių ano meto Amerikos ir Anglijos aukštuomenės asmenų, bet ir keli lietuviai, tarp kurių vienas kunigas Juozas Montvila, su kurio bendrapavardžiu irgi kunigu Kazimieru Montvila pasikalbėjome:

- Kur Jūsų kilmės šaknis?

Kazimiero ir Magdalenos Montvilų šeimoje pirmasis sūnus, pagal ano meto paprotį, gal kad buvau numatytas šeimos įpėdiniu, buvau pakrikštytas tėvo vardu. Esu vienmetis su Popiežium Jonu Paulium II ir mūsų kardinolu Vincentu Sladkevičium, - mat gimęs 1920 m. gruodžio 20 d. Iš pradžių nuo mažumės paganęs žąsis, lankiau Islandžių, Baltrakio ir Vilkaviškio apskr. Gižų mokyklą. Gimnazijos laikai prabėgo Marijampolėje - marijonų ir Rygiškių Jono gimnazijoje, kurią baigiau 1942 m. birželio mėn., kai prisiziūrėjau per karą degančių namų, prisiklausiau bombų.

- Sakykite, kunige Jubiliate, kokie labiausiai įsidėmėtini Jūsų kunigiškojo gyvenimo tarpiniai ir akimirkos?

Visa mano kunigystė yra vienas gyvenimo tarpsnis, tarsi viena akimirka, praėjusi taip greitai, kad net nepastebėjau, kaip pasenau, neturiu jėgų, atėjo neprašytos viešnios - ligos. Kunigystė, tas šventas dieviškas kvietimas, man brangiausia. Todėl labiausiai ją vertinu, branginu. Jeigu reikėtų rinktis, nieko kita daugiau

Kun. Kazimieras Montvila - Marijampolėje

nebesirinkčiau - tik kunigo kelią. Mano supratimu, niekas kitas negali daugiau duoti Dievui, Tėvynei ir žmogui kaip kunigas, vedas žmogų nuo krikšto ligi karsto. Būtent jis apšviečia mus dieviška šviesa: suklypusį kelia, paklydusiam kelią parodo, sergantį gydo, silpną - stiprina, nusiminusį - drąsina, kenčiantį - guodžia, nusivylusį ragina aukotis, melstis, viltis. Keliais žodžiai nenusakysi šio pašaukimo kilnumo.

- Kokias išvadas Jūs galite padaryti, žiūrėdamas į naują kunigų ir mokyklinio jaunimo kartą?

Daugelis naujosios kartos kunigų iš tikrųjų yra geri, uolūs, pareigingi, stato ir remtojuoja klebonijas, bažnyčias, organizuoja katechetinį darbą, telkia jaunimą, moko vaikus, lanko kalėjimus, liginines, prieglaudas, vargšus. Kuria vidinę Bažnyčią. Dievas juos veda teisingu keliu. Padeda jiems suprasti mūsų tautos nūdienos dvasinius poreikius. Tačiau nuo 1940 m. Lietuva, patyrusi šitiek ateistinės prievartos, smurto ir neteisybės, tam tikros visuomenės dalies išjudino kai kuriuos tikėjimo, dorovės kertinius akmenis. Daugelio tėvai, išauklėti bedieviškai, nepajėgia nei savo vaikams perteikti tų dorovinių reikalavimų, kuriuos skiepia ir kurių moko Bažnyčia nuo Kristaus laikų. Mūsų tautoje dar ne ant pirštų, bet šimtais ir tūkstančiais suskaitysimės tokių, kuriems moralinės vertybės yra apsvirtusios aukštyn kojomis. Vietoje sąžinės, teisingumo, ištikimybės į viršų kyla prabanga, malonumai, lengvai ir greitai uždirbti pinigai ir visa, kas su tokiu gyvenimu susiję - visi degradavusios visuomenės neigiamieji požymiai. Štai kodėl šiandien kunigo reikia ne tik tokio, kuris mokėtų gražų pamokslą pasakyti, gražiai pagiedoti, bet ir savo gyvenimu, elgesiu, visa veikla ir esybe skelbtų gyvąjį Kristų.

- Kas jus paskatino domėtis kun. Juozo Montvilos žygdarbiu?

Tatai paskatino padaryti du lietuviai kunigai - Antanas Lukošaitis ir mons. Vincas Jalinskas.

- Kaip Jums sekėsi dirbti šį darbą ir kas jam padaryta?

Iš kelių menkų žinučių reikėjo atkurti daugybę faktų, duomenų ir įvykių. Apie kun. Juozo Montvilos žūtį rašomąja mašinėle esu parašęs net dvi knygeles. Jose paminėjau ir apie kitus du kunigus - anglą Tomą Rounel Doyle ir vokiečių Benediktą Juozapą Peruschitz. Apie šiuos žmones ir tą atsitikimą dabar prisirinkau ir jau turiu užtektinai medžiagos, bet, deja, pats jėgų nebeturiu, o norinčių šį darbą toliau stumti nebeatsiranda. Mano surinktosios medžiagos apie kun. Juozą Montvilą puslapiams pasinaudojo "Lietuvos Ryto" žurnalistas ir televizija (Dalia Gudavičiūtė). Šių metų (1998) 59 nr. Išspaudintas straipsnis "Titaniko" tragedija nutraukė ir lietuvių gyvenimą". Kai kas buvo parodyta ir per NLK televiziją.

- Ar galime tikėtis, kad pasiseks sulaukti Jūsų bendrapavardžio paskelbimo palaimintuoju?

Tiesą pasakius, nesitikiu.

- Kas šiam žingsniui kliudo ir padeda?

Taip manau, kad nėra tikrų ir ryžtingų žurnalistų, o gal labiau šiems dalykams pasižventusių ir galinčių šitai padaryti kunigų. Juk čia reikia aprėpti ne vien tik Lietuvą, bet reikia ištyrinėti esamą medžiagą,

žinias ir duomenis Vokietijoje, Anglijoje ir kitur. O man vienam, jau pasiekusiam saulėlydžio, tatai nebeįmanoma padaryti. Daugel kas iš pasauliečių ir kunigų žavisi tų trijų kunigų drąsa, Dievo ir artimo akivaizdžia meile, didvyriškai atlikta savo kunigiška pareiga, prasminga auka. Tačiau neatsiranda tokių, kurie, pasigraibę drąsos, kupini švento įkarščio pasitarnauti Dievui ir savo tautos labui, imtųsi plunksnos, kad kun. Juozas Montvila būtų paskelbtas palaimintuoju. Čia reikėtų itin drąsiai pasibelsti į daugelio duris, ypač į mūsų Bažnyčios hierarchų duris, kad jie nepasitenkintų vien palaimintuoju arkiv. Jurgiu, bet ir pasižvalgytų plačiau po mūsų dirvonuojančius kankinių, tremtinių, vertų ir laukiančių altoriaus garbės lietuvių vardus ir pavardes.

Redakcijos ir asmeniškai savo vardu dėkojame kunigui Kazimierui Montvilai už atsakymus, kad jis, nepaisydamas savo negalių, vis viena rado jėgų atsakyti į šiuos klausimus. Sveikindami Jį su artėjančia garbinga kunigystės sukaktimi, linkime, kad Jo pradėtas užmojis pasibaigtų sėkme, kad mūsų kraštas sulauktų naujo palaimintojo, o pats knygos autorius dar galėtų pasidžiaugti kartu su mumis šia švente Bažnyčiai ir tautai.

Su kun. Kazimieru Montvila kalbėjosi kun. K.J. Ambrasas, S.J.

Katalikų Bažnyčios veiklos programa Azijoje 3-ojo tūkstantmečio pradžioje

Balandžio 19 dieną, Popiežius Jonas Paulius II iškilmingai atidarė Nepaprastąjį Vyskupų Sinodo asamblėją, skirtą Azijos Bažnyčioms. Vyskupų Sinodo posėdžiai truko keturias savaites, iki gegužės 14-osios.

Didžiąją Azijos žemyne gyvena beveik pusė visų pasaulio gyventojų: vien Kinijos ir Indijos gyventojų skaičius siekia beveik po milijardą. Tačiau, krikščionys Azijoje sudaro vos du su puse procento. Dauguma azijiečių išpažįsta tradicines didžiąsias religijas: induizmą, budizmą, islamą.

Azijai skirtoje Sinodo asamblėjoje daug dėmesio buvo skiriama vietos religijų ir kultūrų ypatybėms, kurios yra svarbios, norint suprasti, kodėl krikščionybė Azijoje nepaplito taip, kaip kituose žemynuose. Azijos religijos nėra primityvūs pagoniški kultai, atspindintys tik bendrą žmogaus religinę prigimtį ir troškimą suvokti atgamtinę pasaulio sąrangą. Azijos religijos yra kur kas sudėtingesės. Nors jų raida daugeliu atvejų nepasiekė vieno asmeninio Dievo sampratos, tačiau jos išugdė plačias vertybines sistemas, kurios neatsilieka nuo apreiškto monoteistinio tikėjimo išugdytos vertybių sistemos. Turbūt dėl to azijiečiams nėra svetimas ir Jėzaus Kristaus mokymas. Tačiau jie Kristų priima kaip tiesos ir gėrio mokytoją, bet ne kaip įsikūnijusį Dievą.

Azijiečių daugumai Kristus artimas kaip nesmurto ir priešų meilės mokytojas, o ne kaip miręs ir prisikėlęs pasaulio išganytojas. Dėl to, šioje Sinodo asamblėjoje daug dėmesio skiriama krikščionybės ir azijietiško religijų dialogui moralės ir kultūros plotmėje.

Sinodas taip pat kalbėjo apie Katalikų Bažnyčios socialinį bei karitatyvinį veikimą, taip pat apie švietimą. Šiose srityse katalikų Bažnyčia yra daug nuveikusi. Tarp žmonių, kuriuos globoja, gydo ir mokslina katalikiškos karitatyvinės organizacijos, dauguma yra nekrikščionys.

Pagrindinė Sinodo tema yra pačios katalikų Bažnyčios Azijoje veiklos programa trečiojo krikščionybės tūkstantmečio pradžioje: svarstoma kaip pagyventi misijinę veiklą, krikščioniškai auklėjimą ir švietimą bendrai, kaip drauge su kitų tikėjimų išpažinėjais Azijoje kurti taiką ir teisingumą.

ŠEIMOS

Šeimos darna yra svarbi sutuoktinių laimei, tačiau ji dar svarbesnė tinkamam vaikų auklėjimui, ir galima sakyti, visos visuomenės likimui. Nes jei vaikas šeimoje gauna tvirtus asmeninės brandos pamatus, jis užauga pasiratusiu ir doru visuomenės nariu.

Popiežius Jonas Paulius II

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

"Tėviškės Aidai" yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokestį, įrašykime "Tėviškės Aidus" į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

MUŠA IR VERKIĄ

Rašo dr. Jonas Kunca, MD

Į Vid. Rytus nuvažiavęs EU dabartinis pirmininkas aiškiai pasakė Izraeliui, kad būdama prie šono Europa yra suinteresuota taika ir stabilumu šitoj zonoj ir kad žydai privalo sustabdyti namų statymą palestiniečių teritorijoj ir pasitraukti iš okupuotų žemių. Tik taip galima išlaikyti taiką ir sugyvenimą Vid. Rytuose.

Po to į Jeruzalę ir arabų kraštus nuskubėjo JTO generalinis sekretorius su ta pačia misija. Buvo nutarta vesti derybas neutraliam Londone. Nuvyko ten Izraelio min.pirm. Netanyahu ir Arafatas. Atskubėjo padėti ir JAV valst. sekretorė Albright. Arafatas priėmė JAV planą, pagal kurį Izraelis grąžintų palestiniečiams 13 proc. užimtų žemių. Bet B.Netanyahu buvo nesukalbamas. Viskas baigėsi nieku. Visad žydam palankus Vašingtonas šį kartą neteko kantrybės. Netanyahu buvo duotas kaip ir ultimatas: gali atvažiuoti į JAV naujom derybom, bet tik tada, jei Izraelis priims amerikiečių taikos plano sąlygas. Kitaip nėra ko važinėti. O prezidento žmona Hilary padarė didelę sensaciją pareiškus, kad palestiniečiai turi teisę turėti savo valstybę ir ją ankščiau ar vėliau turės.

Jei taip aiškiai būtų kalbėjus Clinton administracija ankščiau, Palestinos klausimas jau būtų senokai išspręstas. Izraelis įpareigoja JTO rezoliucija liepianti atitraukti Izraelio kariuomenę iš okupuotų palestiniečių ir kitų kaimynų žemių. Buvęs Izraelio min.pirm. Rabin jau vedė rimtas taikos derybas su palestiniečiais. Jis, būdamas generalas, gerai suprato, kad be taikos Izraelis neturi ateities ir net gali susilaukti antro holokausto, šį kartą pačių namose. Rabin buvo nužudytas žydų fanatikos. Derybos sustojo, nes arogantiška nauja dešiniųjų valdžia negalvojo toliau derėtis. Vietoj derybų ji pradėjo

statyti šimtus namų okupuotoj teritorijoj, kad ją apgyvendinti žydais. Vietoj pasitraukimo iš svetimų žemių jie siūlo grąžinti tik vos 9 proc. palestiniečių teritorijos ir dar su sąlyga, kad palestiniečiai nesukurs savo nepriklausomos valstybės ir sustabdys arabų teroristų veiklą. To Arafatas padaryti negali, nes jis valdo tik labai mažą Palestinos dalį. O teroristai gali ateiti iš kitur. Be to, jie yra ruošiami, rodos, Irane ir nepriklauso nuo palestiniečių vado. Vėl, kokią teisę Izraelis turi nustatyti, koks kaimynas gali ar negali turėti nepriklausomą valstybę? Tik žydai gali taip galvoti. Kai juos muša, jie verkia ir po 50 metų, bet patys prieš palestiniečius vartoja metodus kadaise matytus Europoje... O kas būtų, jei grupė teroristų paleistų nuodingas bakterijas ar dujas pačiame Izraelyje? Dėl to nereiktų provokuoti panašios reakcijos.

Prezidentienė jau prabilo. Dabar būtų eilė B.Klintonui pranešti savo globotiniui, kad jie privalo pradėti rimtai derėtis su arabais, arba JAV dolerių ir ginklų teikimas Izraeliui bus sustabdytas. Dabar Izraelis yra ekonominiai ir militariniai gana tvirtas. Be JAV paramos tas tvirtumas pavirstų silpnumu. Iš vis Izraelis neišsilaikytų. Nereiktų stebėtis, kad panašios mintys kvašina ir patį prezidentą. Aišku, lobistai JAV turi didelę galią, bet amerikiečių tauta dar didesnę. Esant reikalui, prezidentas gali į ją ir kreiptis, kaip kad padarė Eisenhower savo metu.

Iš vis amerikiečių dovanos, vietoj turtingam Izraeliui, galėtų būti duodamos palestiniečiams, kad ji turėtų iš ko sukurti savo valstybę, statyti butus benamiams ir įmonės bedarbiams. Tai būtų teisingas pasielgimas, kurį visas pasaulis užgirtų.

Galų gale toks Izraelio elgesys sukelia antipatijas žydam. O naujos bangos antisemitizmo jie tikrai nenori. Jiem ir kitiems būtų naudingiau būti sukalbamesniems ir draugiškesniems santykiuose su savo kaimynais. Šiandien reiktų pamiršti pretenzijas būti išrinkta tauta, kuri gali kitiem diktuoti drakoniškus reikalavimus.

Plūdo savus ir svetimus

Milano "Stefanel" krepšinininkai Belgrade pralaimėję Europos taurės turnyro finalą Kauno "Žalgiriui" ir toliau aštriai kritikuojami Italijos žiniasklaidos.

Maža to – Milano klubas atsidūrė ties išnykimo riba.

Kai kurie sporto apžvalgininkai piktomis patyčiomis, matyt, siekia išprovokuoti klubo vadovybę atskleisti ateities planus arba bent jau įvardyti trūkinamo pralaimėjimo kaltininkus.

Tačiau dienraščiuose reiškiamą kritiką "Stefanel" klubo atvilgiu kartais net prasilenkia su sveiku protu ir tampa savotišku garsios komandos žlugdymu.

Pavyzdžiui, "Tuttosport" tam, kad įrodytų Milano krepšininukų bejėgiškumą, sugalvojo nuvainikuoti ir Europos taurės laimėtoją. Šis sporto dienraštis Kauno "Žalgirį" įvardijo kaip "eilinę, vidutinišką komandą" – net tokiai pakako jėgų įveikti "Stefanel". "L.r."

Jungtinės Valstijos ėmėsi ginti Latviją nuo Rusijos

Siūlo atsisakyti spaudimo

JAV pareiškė, kad Rusijos nesutarimai su Latvija turi būti išspręsti be "grasinimų sankcijomis", ir pasveikino Latvijos vyriausybės siūlomą pilietybės įstatymo pataisą.

JAV valstybės departamento atstovas Jamesas Rubinas pranešė, kad valstybės sekretorė Madeleine Albright nusientė Rusijos užsienio reikalų ministru Jevgenijui Primakovui raginimą spręsti nesutarimus dialogu ir atsisakyti ekonominio spaudimo.

Be to, JAV valstybės departamentas paskelbė pareiškimą, kuriame sveikinamos Latvijos pastangos supaprastinti natūralizacijos procesą ir "palengvinti tautinių mažumų integraciją".

JAV pritarė Latvijos vyriausybės siūlymui pakeisti pilietybės įstatymą, taip pat kalbos ir darbo įstatymų projektus bei paragino Seimą kuo greičiau pritarti šioms svarbioms priemonėms, kurios pagerintų tautinių mažumų padėtį.

"Jeigu Seimas pritaris šioms pasiūlymams, tai bus svarbus žingsnis į priekį, kuris prisidės prie tautinių mažumų integracijos Latvijoje", - teigiama JAV valstybės departamento pareiškimė.

JAV dar kartą patvirtino savo ištikimybę Amerikos ir Baltijos chartijos, kurią sausio mėnesį pasirašė JAV, Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentai, principams. Šiame dokumente numatoma plėtoti Baltijos šalių ir gretimų valstybių, tarp jų Rusijos, glaudžius bendradarbiavimo santykius.

Vašingtone įvyko diplomatinės konsultacijos, kuriose dalyvavo JAV valstybės sekretorės padėjėjo pavaduotojas Ronaldas Asmusas ir Latvijos užsienio reikalų ministerijos sekretorius Maris Riekstinis. Jie apsvarstė padėtį Latvijoje, vyriausybės ketinimus sureguliuoti tautinių mažumų problemas, galimybes pagerinti santykius su Rusija. Susitikime buvo nutarta, kad JAV ir Baltijos partnerystės chartijos vykdymo komisijos pirmasis posėdis bus surengtas Rygoje šių metų birželio

mėnesį.

G.Ulmanis pripažino klaidas

"Dėl pablogėjusių santykių su Rusija ir kitomis šalimis kalti ne vidaus ir išorės prieštai, o pačios valdančiosios politinės Latvijos jėgos", - pripažino Latvijos prezidentas G.Ulmanis. Jis pabrėžė, kad nevykę valdžios veiksmai atsakingais ir kritiškais momentais nulėmė tai, kad Rusijos žmonės nebenori pirkti latviškų prekių ir palaikyti ryšių su Latvija.

Laikraščiu "Diena" Latvijos užsienio reikalų ministras Valdis Birkavas pareiškė, kad Latvijai dabar daromas neregėtas politinis spaudimas, tačiau jį sąlygojo Latvijos vadovų klaidos. "Tam tikros politinės jėgos siekia kuo labiau apriboti nepilietiškių galimybes įgyti pilietybę. Klaida vadinu ir liaupsinimą tų, kurie kariavo hitlerinės Vokietijos pusėje", - sakė pareigūnas.

Latvijai – Estijos pavyzdys

Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) vėl kritikavo Rusijos ekonomines sankcijas Latvijai. "Aš nesuprantu Rusijos valdžios institucijų reakcijos ir nemanau, kad sankcijų politika yra geras sprendimas", - sakė spaudos konferencijoje Kirgizijos sotinėje Biškeke ESBO pirmininkas, Lenkijos užsienio reikalų ministras Bronislawas Geremekas.

Tačiau jis taip pat pareiškė nuomonę, kad požiūris į rusiškai kalbančius Latvijos gyventojus neatitinka Europos žmogaus teisių standartų, ir vylėsi, kad ši problema bus išspręsta civilizuotai.

"Tikiuosi, kad sprendimas bus surastas", - pabrėžė B.Geremekas.

ESBO vyriausiasis įgaliotinis nacionalinių mažumų ir žmogaus teisių reikalams Maxas van der Stoelas apsilankė Taline. Jis pareiškė, kad yra patenkintas Estijos vyriausybės veikla tvarkant tautinių mažumų reikalus ir su šia patirtimi ketina supažindinti Latvijos vyriausybę. M.van der Stoelas į Rygą atvyko tos pačios dienos vakare.

"L.r."

Už Lietuvos tūkstantmečio ženklą - premija

Prezidentas Valdas Adamkus dailininkei Ilonai Kukenytei, nugalėjusiai Lietuvos vardo tūkstantmečio ženklo konkurse, įteikė 5 tūkstančių litų premiją.

"Pats faktas, kad Lietuva jau pradėjo rengtis tokiai sukakčiai, yra labai reikšmingas, manau, ne tik pačiai Lietuvai, bet ir visam pasauliui. Jūsų sukurtas ženklas lydės pasirengimą šiam svarbiame jubiliejui ir visus jo renginius – tai didelė garbė ir atsakomybė", - sakė Prezidentas.

Specialios vertinimo komisijos patvirtintas ženklas primena senoviniuose Lietuvos valstybės antspauduose naudotą Vytį. Ovalo formos ženkle įrašyta "Lietuva 1009-2009". Jis bus naudojamas šiai sukakčiai skirtuose leidiniuose, plakatuose, medaliuose, pašto ženkluose.

Tūkstantis metų nuo tada, kai Lietuvos vardas buvo paminėtas vokiečių Kvedlinburgo miesto analuose, sukanka tik 2009 metais, bet šiam jubiliejui rengtis pradėta jau pernai. Valstybinei tūkstantmečio minėjimo komisijai vadovauja Lietuvos Prezidentas. "L.r."

Siūlo naują Baltijos saugumo planą

Suomija ir Švedija pranešė apie naują saugumo Baltijos jūros regione planą, pagrįsta nepavykusia Rusijos iniciatyva sukurti regioninę saugumo sutartį.

Suomija pareiškė, jog šis saugumo planas padidins pasitikėjimą regione, kuris nuo šaltojo karto pabaigos ir Baltijos respublikų nepriklausomybės paskelbimo buvo patekęs į vadinamąją pilkąją saugumo zoną.

"Suomija ir Švedija pateiks praktinio karinio bendradarbiavimo planus. Kaimyninėms šalims bus pasiūlyta gerinti karinių reikalų tarpusavio atvirumą", - sakoma Suomijos užsienio reikalų ministerijos pareiškimė.

Tačiau į šią iniciatyvą nebus įtraukti daug ginčų sukėlę Rusijos siūlymai, pavyzdžiui, keitimasis dvišalėmis saugumo garantijomis, kurios gali sukurti atskirą saugumo zoną Europoje.

"Svarbu, kad Baltijos jūros regionas nesudarytų atskiros zonos bendroje Europos saugumo struktūroje", - teigė Suomijos prezidento Marti Ahtisaari patarėjas Alpo Rusi.

Visas planas, kurį parengė Suomijos ir Švedijos užsienio reikalų ministrai, bus paskelbtas vėliau.

"Mums vis dar kelia nerimą įvykiai Rusijoje. Reikia turėti galvoje, kad demokratijos procesai šioje šalyje gali virsti autoritariniu režimu", - teigė ministras.

"L.r."

Tautos išlieka gyvos, o valstybės nepriklausomos tik tol, kol yra kas jas gina, kol yra kas už jas miršta. Tik tos idėjos lemia ir kuria, kurias gaivina gyvo ir dvasioje nepavergto žmogaus kraujas.

Domas Jasaitis

TRUMPĀI

Vasarīo Šešioliktosios gimnazija nuō grēsusio uždarymo buvo īšgelbēta bendromis Lietuvas ir Hessenō vyriasybiū, Vokietijos katalikū vyskupū, Lampertheimo miesto ir lietuvīū aukomis. Naujieji mokslo metai ir vėl bus pradēti – īprastu laiku š.m. rugpjūčio 31 d. Aukštā šios gimnazijos lygi liudija geri abitūros egzaminū rezultatai. Mokomasi pagal Hessenō švietimo ministerijos nustatytā programā. Abitūros egzaminai laikomi pas vokiečius. Jū īšduotus abitūros atestatus pripažīsta visos aukstosios mokyklos Vokietijoje. Šiuo metu jau pradedama naujū moksleivīū registracija. Platesnē informacija gaunama šiuo adresu: Litauisches Gymnasium, Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim. Tel. 06256-322, faksas 16256-1641.

Moksleiviai gyvena modernīame bendrabutyje dvīese viename kambaryje. Vasario šešioliktosios gimnazija turi didelē bibliotēkā, kompiuterīū kabinetā, sporto, žaidimū, televizijūs ir muzikos kambarius, futbolo, krepšinio ir tinklinio aikštes. Moksleiviai taipgi gali mokyti griežti muzikos instrumentais, groti orkestre, šokti tautinius šokius, dalyvauti skautū bei ateitininkū veikloje. Jū laukia ir bendradarbiavimas su kaimynine gimnazija, muzikos mokykla bei sporto klubais.

Lietuvīū Namuose Londone kovo 8 d. pagerbtas londonietis rašytojas Kazimieras Barėnas, neseniai sulaukęs amžiaus devyniasdešimtmečio. Pagerbtuvīū vakarā surengē DBLS kultūrinis ratelis. K.Barėnui ir literatūrai teko antroji vakaro dalis. Mat pirmojoje buvo paminēta Kovo vienuoliktoji. Apie jā kalbējo īš Lietuvos grīžēs ambasadorius Justas Paleckis. Jis taipgi dalijosi īspūdžiais īš naujojo prez. Valdo Adamkaus īvesdinimo īškilmīū, susitikimū su valdžios atstovais ir seimo nariais K.Barėno minėjime apie jo knygas ir nuveiktus kitus darbus rengėjū vardu kalbējo DBLS centro valdybos narys E.Šova, paskaitēs ir īštraukā īš K.Barėno "Beragio ožio metų". Sukaktuvīninkā K.Barėnā Lietuvos rašytojū sąjungos tautinė juosta apjuosē ir pasveikino Lietuvos ambasadorius Justas Paleckis.

Kaip ir kiekvienā pavasarī, taip pat ir šī, Čikagoje gyvuojantis Lietuvīū operos kolektyvas Čikagos lietuvius žada pradžiuginti nauju pastatymu – šī kartā Johann Strauss 3 v. komiška opera "Čigonū baronu". Tai 42-sis šio vienintelio užsienio lietuvīū tokio pobūdžio vieneto sezonas.

Šiandien Čikagos Lietuvīū opera jau yra īsipilietinės fenomenas, kurį gali suprasti tik šīame mieste ar jos apylinkēs gyvenantieji tautiečiai. Nuo jos īsisteigimo 1956 m. jau spėjo užaugti dvi naujos kartos, tačiau, nors ir besikeičiant dalyviū, rēmėjū bei žiūrovū skaičiui, noras šią operā īšlaikyti pasiliko. Ir daugelis tautiečių dabar dar tebesako: koks būtų pavasaris be naujos Lietuvīū operos premjeros!

Floridos lietuvīū dienoms, pirmajam tokiam renginiui, buvo pasirinkta turbūt veikliausia ir didžiausia lietuvīū kolonija St. Petersburg, turinti net ir savo klubā. Šī istorinį renginį, įvykusį vasario 20-22 d.d., suorganizavo visuomenininkai Angelė Karnienė ir Mečys Šilkaitis, turējē didelį būrį talkininkū. Dienū atidarymas įvyko didžiulīame Šv. Judo katedros centre. Dalyviūs ten pasveikino jau minēti šio renginio organizatoriai. Invokacijā, dėkojančią Dievui už tėviškā Lietuvos globā, sukalbėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Tada prasidėjo gausūs sveikinimai. Tarp tū kalbėtojų buvo ir Lietuvos ambasados I sekr. Rolandas Kriščiūnas. Dalyviūs laukē didžiulē tautodailēs, filatelijos, numizmatikos paroda. Mišias Šv. Judo katedroje su lietuviais kunigais koncelebravo vysk. P.Baltakis, OFM. Koncertinēs programose dalyvavo jungtinis Floridos lietuvīū choras, Čikagos lietuvīū tautinių šokiū grupē "Grandis", St. Peterburgo "Audros" šokėjai. Į Floridos lietuvīū dienas buvo įtrauktas ir tradicinis pokylis. Dienose dalyvavo ir keli šimtai svečių. Pirmasis bandymas pavyko.

Nuolatinēs Jungtinių Tautū Saugamo tarybos narēs statuso siekianti Indija prašo Lietuvos paramos. Tokį Indijos vyriasybēs prašymā Prezidentui V.Adamkui perdavē nuolat Minske reziduojanti Indijos ambasadorē Lietuvai Madhu Bhaduri.

Indija savo ruoštu remia pagrindinius Lietuvos užsienio politikos prioritetus – narystę Europos Sąjungoje ir NATO.

Prieš mėnesį paskirtas naujas sveikatos apsaugos ministras Mindaugas Stankevičius, Vilniuje susitiko su Gydytojų vadovū sąjunga.

"Naujas ministras neatsinešē naujo portfelio su pinigais, todėl turēsime verstis tomis pačiomis lėšomis", - sakē M.Stankevičius, teigdamas noris īšgirsti īš gydytojų vadovū realiū pasiūlymū, kaip spręsti reformos problemas, gerinti medikū darbo sąlygas ir formuoti pakankamai gerā medicinos įvaizdį.

Gydytojai vadovai skundēsi ministru per mažais medicinos paslaugū įkainiais, nesibaigiančiomis gydymo įstaigū skolomis.

Medikai teigē esą už tai, kad būtų mokama už atliktā darbā, o ne už lovardienį, kaip yra dabar.

Taip pat siūlyta diferencijuoti paslaugū įkainius pagal darbo sudėtingumā.

Medikai nepatenkinti ir tuo, kad pastaruoju metu atsirado pernelyg daug finansinę gydymo įstaigū veiklą kontroliuojančių institucijų.

Į susitikimā M.Stankevičių atlydėjo naujai paskirta viceministrė Danguolė Jankauskienė, iki šiol dirbusi ministerjos sekretore.

Vidaus reikalū ministras Vidmantas Žiemelis īssiuntē teikimā Vilniaus pirmosios apylinkēs teismui dėl Rusijos Federacijos piliečio Valerijaus Ivanovo, šiuo metu

atliekančio bausmę Alytaus griežtojo režimo pataisos darbū kolonijoje, īssiuntimo īš Lietuvos.

Pagrindinis ministro sprendimo motyvas – V.Ivanovas ne kartā pažeidē galiojančius Lietuvos įstatymus.

Vidaus reikalū ministerijos spaudos tarnybos teigimu, ministras V.Žiemelis pasirašydamas teikimā dėl iki liepos vidurio kalėsiančio asmens īssiuntimo, siekia, kad V.Ivanovas atsiveiktų su Lietuva tuoj pat, kai tik galēs tai padaryti.

Teismo laukia beprecedentē byla, nes Lietuvos teismai iki šiol dar nėra atlikę teisinēs īssiuntimo procedūros.

Advokatū taryba svarstē buvusio kandidato į Prezidentus ir buvusio kandidato į Seimo narius teisininko Artūro Paulausko prašymā leisti jam praktikuoti kaip advokatui. Jokiū kliūčių nebuvo, toks leidimas duotas.

Pats A.Paulauskas Advokatū tarybos posėdyje nedalyvavo, nes buvo išvykęs į Klaipėdā susitikti su savo steigiamos politinės organizacijos Naujoji sąjunga iniciatyvine grupe.

Bosnijoje Hercegovinoje buvo užpultas Sarajevo arkivyskupas Vinko Puljič. Nuo serbū minios kardinolā īšgelbėjo NATO kariai.

Incidentas įvyko Derventa vietovėje. Kardinolas Puljič turėjo aukoti Mišias, kuriose turėjo dalyvauti chorvatū tautybēs pabėgėliai grįžtantys į per karā paliktus savo namus. Tačiau apie tūkstantis vietinių serbū užpuolē bažnyčią, bandē jā padegti. Kardinolas ir kelios dešimtys maldininkū kelias valandas buvo užsidarę bažnyčioje iki juos išvadavo NATO kariai.

Latvijos rusū bendrijos aktyvistai užgrobē bendrovei "Merks" parduotā pastatā Rygos centre, dar vadinamā caro Petro I rūmais.

Anksčiau šīame name buvo īsikūrusi rusū organizacijos būstinė.

Rytā įjē į pastatā, šios organizacijos atstovai tuojau užbarikadavo įėjimā.

Ant pastato fasado buvo īštemptas plakatas su užrašū: "Petro I namā – Latvijos rusams!"

Į trečiojo aukšto lango plevėsavo rusū pergalēs simbolis – šv. Andrejaus vėliava.

Rusū bendrijos atstovai yra pareiškē, kad pasitrauks īš namo tik tuo atveju, jeigu prieš juos bus panaudota jėga.

Latvijos vyriasybē pritarē planui pakeisti pilietybēs įstatymā, dėl kurio Ryga yra kritikuojama ir Rusijoje, ir Vakaruose.

Dabar galiojantis įstatymas nedraudžia etniniamis Latvijos rusams, kuriū yra apie 650 tūkst., siekti natūralizacijos, tačiau numato daugybē kitū apribojimū. Neturintiems pilietybēs Latvijos gyventojams leidžiama duoti prašymus pilietybei gauti. Pirmenybē teikiama jauniems žmonēs. Vyresnieji tokios

galimybės turi laukti net iki 2003 metų.

Neeiliniame vyriasybēs posėdyje nutarta pritari Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) rekomendacijoms ir īš dalies pakeisti šią sistemā, leidžiant suteikti pilietybē Latvijoje gimusiems nepiliečių vaikams.

Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas baigē trumpā vienos dienos vizitā Japonijoje.

Rusijos vadovas neformaliū derybiū Japonijos Kanavos kurorte buvo susitikęs su Japonijos ministru pirmininku Ryutaro Hashimoto.

Japonijos premjero teigimu, per derybas buvo susitarta įtraukti galimū Kurilū salū grāžinimo klausimā į derybas dėl taikos sutarties, kuria iki 2000 metų būtų oficialiai atsisakyta pokarinio tarpusavio priešiškumo.

Abu politikai susitarē siekti formalaus dvīšalio taikos susitarimo.

Per pirmąjį neformaliū derybū turā B.Jelcinas Japonijos premjerui pasiūlē pasirašyti platesnį susitarimā nei paprastā taikos sutartį.

Japonijos užsienio reikalū ministras Keizo Obuchi pareiškē, kad Tokijas īš principo neprieštarauja išplēstai "taikos, draugystēs ir bendradarbiavimo sutarčiai", tačiau kad būtų visiškai normalizuoti santykiai, reikēs īspresti teritorinį ginčā dėl keturiū Kurilū salū, kurias Sovietū Sąjunga užgrobē baigiantis karui.

Per antrąjį derybū turā B.Jelcinas perdavē R.Hashimoto KGB bylas, kuriose užfiksuota sovietū armijos per Antrąjį pasaulinį karā suimtū Japonijos generolū tardymo medžiaga.

Šis Rusijos prezidento poelgis buvo dar vienas žingsnis dviejū šaliū susitaikymo link. Anksčiau Japonijos karo belaisviū klausimas buvo vienas opiausių, nes tūkstančiai japonū kariū, patekę į Sovietū Sąjungos fronto linijos pusē, būdavo išgabenami į lagerius Sibire.

Po derybū dviejū šaliū vadovai išplaukē pažvejoti Ramiajame vandenyne.

Katalikū Bažnyčia Baltarusijoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kardinolas Swiatek pažymėjo, kad Baltarusijos Bažnyčia atsinaujina, vystosi, tvirtėja. Velykū metu Minsko miesto pareigūnai leido katalikams surengti velykinę procesiją. Minsko ir Mogiliovo arkivyskupija prieš pusantrus metus pradėjo diacezinį sinodā. Šiuo metu vyksta trečioji sinodo sesija. Gegužēs 13-ąją arkivyskupijos parapijas aplankē Fatimos Dievo Motinos statula. Liepos mėnesį bus vainikuotas Budoslavo Mergelēs Marios paveikslas, jau trečias karūna papuoštas Marijos atvaizdas Baltarusijoje. Baigdamas pokalbį Baltarusijos kardinolas Swiatek pažymėjo, kad Baltarusijos ortodoksų metropolitolo Filareto atstovas pasveikino krašto katalikus Velykū sekmadienio mišiū metu Minsko katedroje. Be to, visi Minsko katalikū kunigai gavo asmeniškūs kvietimus dalyvauti ortodoksų velykū iškilmēs, kurios šīmet įvyko balandžio 19-tą dieną.

LRTV

Atvažiavo, apsižvalgė, pasakė esminę sąlygą ir išvažiavo iš Lietuvos Europos Sąjungos gamtos saugos komisarė Rita Bjeregar. O pasakė ji, kad teks, nori-nenori teks uždaryti Ignalinos AE. Čia ir prasidėjo: visa žiniasklaida puolėsi aiškinti, kad AE uždarymas nesietinas su stojimu į Europos Sąjungą, kad Ignalinos "monstras" dirba labai saugiai, kad komisarė buvo nustebinata tvarka Ignalinoje, kad, kad, kad...

Nieko nėra blogiau, kaip pusė tiesos.

Tiesos apie Ignalinos AE antroji pusė slypi politikoje, kuria labai suinteresuota Europos Sąjunga. Pasvarstykite patys. Po Gorbačiovo "glasnost" paskelbimo, prasidėję demokratėjimo procesai Sovietų Sąjungoje, nuėmė nuo pasaulio branduolinio karo grėsmę, šalčio karo įtampą, sumažino ginklavimosi varžybas, išvedė sovietinę kariuomenę iš Vidurio Europos valstybių bei sudarė sąlygas išsilaisvinti iš okupacijos. Tuo pirmoji pasinaudojo Lietuva.

Šiandien iš buvusios imperijos Europos viduryje beliko tik jos karinė bazė Kaliningrado srityje. O ją priglaudę po savo "politiniu sparneliu" ir "maitindami" 6 kartus pigesne elektra globoja Lietuvai. Štai čia ir yra antroji tiesos pusė. Valstybė ne tik tyli ir neprašo, bet vaizduoja, kad Mažoji Lietuva jai ir nepriklauso. Nors akivaizdu, kad būtų saugiau be buvusio okupanto pašonėje ir karinės bazės Europos vidury. Nors akivaizdu, kad Europos Sąjungai jokiais būdais negali patikti šis "trojos arklys" ant Lietuvos pavardelio. Nors akivaizdu, kad nepadoru mums prašytis į Europos Sąjungą ar NATO, kol savanoriškai "po sparnu" priglaudę

Pusė tiesos

Dr. Rūta Gajauskaitė

globojame rusų karinę bazę.

Štai tokia yra tiesos antroji pusė – akivaizdžiai nenaudinga Lietuvai politika. Rita Bjeregar šią tiesą palietė tik iš ekologinės ir ekonominės pusės, nors pasekmės, kaip matome, siekė politinių tikslų: rusų karinės bazės Kaliningrade energetinės blokados. O tuo tarpu Lietuvoje buvo pasiruošta svarstyti energetikos tolesnio vystymo projektus. Ir šetau devintinė! Toks ultimatumas... Beja, skaitytai turi žinoti, kad Lietuva gamina 10 kartų daugiau energijos nei jai reikėjo, kad šiandien reiktų svarstyti klausimą atvirkštinį: kaip sumažinti energijos gamybą? Ir čia Ignalinos AE uždarymas turėjo suvaidinti pagrindinį ir lemiamą vaidmenį.

Kad antrąją tiesos pusę skaitytojai galėtų patys konstatuoti, būtina, kad žinotumėte šios problemos ekonominę, techninę ir ekologinę informaciją.

Tik palyginus Lietuvoje gaminamos atominės energetikos dalį su kitomis valstybėmis, tampa

akivaizdu, kad ne savo kepurę Jurgis nešioja. O svarbiausia, kad net nenešioja: valdo AE rusakalbiai, savo neloyalumą Lietuvai išreiškiantys bet kokia proga ir be jos. Energiją naudoja tik buvęs okupantas: 50 proc. Ignalinos energijos eina į Kaliningradą (2 linijos), dalis į Baltarusiją (3 linijos) ir į Latviją (1 linija). Na, o atsakomybė už saugumą, skolos kuriai pirkti ir lėšos gyventojų socialiniam aprūpinimui (sveikatos apsaugai ir invalidumo pensijoms) – tenka Lietuvai. Tuo tarpu respublikai reikia tik 10 proc. pagamintos energijos!

Tačiau blogiausia tai, kad Ignalinos AE aprūpina elektra Rusijos didžiausią karinę bazę Vidurio Europoje – tai Kaliningrado sritį. Būtent Kaliningrado krašto ir Kronštato "replėmis" Rusija spaudžia visas Baltijos šalis. O tuo tarpu Lietuvos Vyriausybė siekia įstoti į NATO. Tokia dviguba politika atrodo kaip politinis šantažas. Stengiamės patekti ir į Europos Sąjungą – tuo tarpu dar šiandien teikiama Lietuvai užsienio pagalba, - tiek kreditai, tiek neatlygintina parama gamtos sauginei technika ir technologija, - didžiąja dalimi atitenka Rusijai.

Šiandien Lietuvos Seimas ruošiasi svarstyti respublikos energetikos ateities klausimą. Visa paruošiamoji medžiaga rodo pastangas energetikos pramonę išlaikyti esamame lygyje bei toliau ją plėtoti. Ir visa tai siejama tik su Ignalinos AE tolesne eksploatacija. Neatsižvelgiant į pasekmes gyventojų sveikatai, neatsižvelgiant į tai, kad ji neduoda Lietuvai naudos, kad ją praktiškai ir toliau valdo Rusija. Neatsižvelgiant į tai, kad jos saugumą mes negalime garantuoti nei materialiai, nei techniškai. Maža to, visuomenė neturi pagrindinių duomenų apie energetikos vystymo būtinumą, naudingumą ir ekologinį saugumą. Ypač tai pasakytina apie atominę elektrinę.

Branduolinės energetikos problema turi būti sprendžiama ne mažiau kaip 3 vertinimo kriterijų aspektu: tai ekonominė būtinybė, technologinis saugumas ir ekologiniai reikalavimai.

Ekonominės būtinybės Lietuvai statyti AE nebuvo nei ją planuojant (1972), nei statant (1982) nei eksploatuojant. Ignalinos AE buvo pastatyta tik okupanto poreikiams patenkinti, todėl:

- nebuvo nutiesta netgi elektros energijos linijų į Lietuvą – ją iš AE gauna tik maža Šiaurės-rytų Lietuvos dalis, kur nėra net pramonės išvystyta;

- nebuvo sustabdytos Lietuvoje veikiančios šiluminės elektrinės, taigi nesumažėjo atmosferos oro tarša rūgščiais lietumis;

- 70 proc. visos respublikoje pagamintos energijos buvo naudojama už respublikos ribų, taigi AE dirbo ne Lietuvos naudai.

Šiandien, kai su sovietinės kariuomenės išvedimu iš Lietuvos pasitraukė visa karinė pramonė, gamyba respublikoje sumažėjo 70 proc. Taigi ir elektros energijos poreikis sumažėjo tiek pat, tai yra buvusių 30 proc. dabar bereikia trečdalis (10 proc.). Akivaizdu, kad

šiandien Lietuvai tereikia 10 proc. visų savo elektros energijos pajėgumų.

Pažymėtina, kad Lietuva neturi energetikos pramonei būtino kuro. Nei naftos, nei dujų, nei radioaktyviojo, todėl esame priversti jį pirkti iš buvusio okupanto. Pasaulyje yra žinoma, kad per energetiką galima sužlugdyti bet kokią valstybę, todėl esantys turėti kelis terminalus, kelis tiekėjus, kad nepakliūti ekonominėn priklausomybėn. Lietuva šiandien pilnai priklauso nuo Rusijos tiekimo. Sumažinę elektros gamybą iki Lietuvos poreikių – išvengtume didelių kreditų ir procentų mokėjimų, kuriuos skolinamės kuriai pirkti iš pasaulio bankų. O kurą esame priversti pirkti iš Rusijos ir pasaulinėmis kainomis. Vienok perteklinę elektros energiją jai pardavinėjame 3-6 kartus pigiau negu moka mūsų valstybės vartotojai. Šių kainų skirtumas yra esminis faktorius, rodantis, kad Lietuvai neapsimoka nei vystyti, nei palaikyti esamos elektros gamybos lygio. Ekonomiškiau būtų jos gamybą sumažinti iki Lietuvos poreikių, tuo 10 kartų sumažintume skolas užsieniui ir 10 kartų sumažintume Rusijos įtaką mūsų ekonomikai. Imamus kreditus galėtume investuoti į alternatyvios energetikos vystymą, garantuojantį ir ekologinį saugumą.

Technologinis saugumas galingiausioje pasaulyje Ignalinos AE priklauso ne nuo įvairių šiandien vykdomų saugos programų, o nuo pačio reaktoriaus principinio veikimo, kurio neįmanoma pakeisti. Būtent jis yra nepatikimas, ką parodė ir avarija Černobylio AE. Būtent dėl šio seniausio modelio reaktoriaus 1989 metais buvo sustabdyta III bloko statyba Ignalinoje ir analogiškų tipų reaktorių statybos visoje SSSR teritorijoje. Ignalinos I ir II blokų veikimas buvo griežtai apribotas jų veikimo garantiniais terminais. Jiems pasibaigus – reaktorių darbas turi būti sustabdytas, elektrinė – užkonservuota, o radioaktyviosios atliekos saugiai palaidotos.

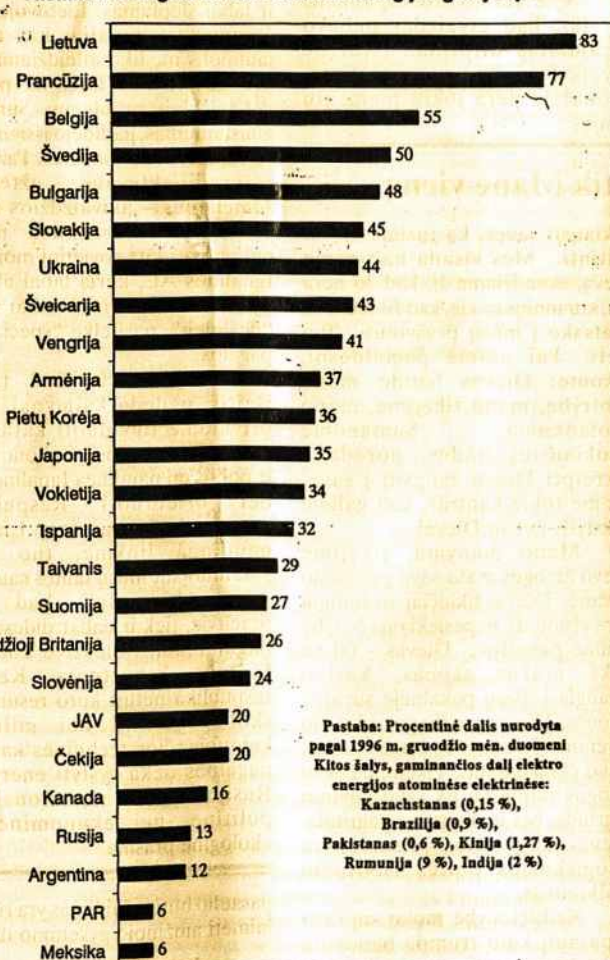
Būtina neužmiršti, kad iki reaktorių sustabdymo visos papildomo saugumo programos finansuojamos vakarų demokratinių valstybių. Tai milijoninės negrąžintinos sumos, teikiamos Lietuvai pagėblėti ir Europos saugumui garantuoti. O praktiškai jos atitenka Rusijai – per jai parduodamą pigią elektros energiją.

Akivaizdu, kad užsienio valstybės nerems Ignalinos AE kapitalinio remonto arba naujo reaktoriaus statybos, nes energijos poreikis Lietuvai sumažėjo, o remti Rusiją kitos valstybės priedanga nėra prasmės.

Žinoma, kad Ignalinos AE galingiausias pasaulyje reaktorius yra ydingas. Jo veikimo principų neįmanoma pakeisti jokiais saugos programomis. Jo nepatikimumą patvirtino avarija Černobylyje, bei analogiškų reaktorių statybų sustabdymas visoje SSR ir Ignalinoje III bloke. Tačiau dirbantys I ir II blokai ir toliau nepakintamai grasiina ekologinę katastrofą Lietuvai bei Europai, nes jėgainė pastatyta žemės drebjimų zonoje, todėl geologiniai ir technologiniai faktoriai nepakintamai sudaro didžiulę avaringumo riziką bei radioaktyvaus užteršimo grėsmę dėl atliekų laidojimo neišspręstumo.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Atominės energetikos dalis elektros energijos gamyboje

MARIJONAI

Marijonai nuo kitų katalikų kunigų skiriasi tuo, kad jie duoda ne tik skaistybės ir paklusnumo, bet dar ir neturto įžadus. Jie turi tarnauti kitiems, užmiršdami save.

Gruodžio 8-toji – pati didžiausia marijonų vienuolijos šventė, Nekalto prasidėjimo diena. Marijonai, kurių pavadinimas kilo iš Švenčiausiosios Mergelės Marijos vardo, šią dieną laiko itin svarbia.

Kažkada Lietuvoje šimtus narių turėjusi vienuolija dabar jų turi tik apie trisdešimt. Beveik pusė šių vienuolių gyvena Marijampolėje, mieste, kurio pavadinimas kilo iš šios vienuolijos vardo.

Marijampolės centre, šalia Šventojo Arkangelo Mykolo prokatedros esančiame vienuolyne, gyvena 12 marijonų – 10 kunigų ir du broliai. Toks susikirstymas šioje vienuolijoje buvo nuo pat jos įsikūrimo – vadinamieji broliai dirbdavo ūkiu darbus, prižiūrėdavo sodus, daržus, šiltnamius, siūdavo batus, gamindavo baldus.

Į šį vienuolyną Marijampolėje marijonai sugrįžo 1993 metais, kai buvo suremontuota viena pusė buvusio tuščio ir yrancio namo.

Pirmajame pastato aukšte – raštinė, darbo kambariai, kopytėlė, biblioteka, antrajame – keli gyvenamieji marijonų kambariai, kuriuos jie vadina celėmis.

„Pasaulyje yra įvairių vienuolių – vienos atsiriboja nuo visuomenės ir gyvena savo uždarame pasaulyje, kitos su visuomene stengiasi palaikyti glaudžius ryšius. Marijonus reikėtų priskirti prie pastarųjų“, – „Lietuvos ryto“ žurnalistai sakė vienuolyną parodęs marijonų kunigas Remigijus Gaidys.

Pabudę anksi rytą marijonai trumpai pasimeldžia nedidelėje kopytėlėje. Vėliau pamaldos vyksta prokatedroje, kuri su vienuolynu sujungta koridoriumi. Savo virtuvės marijonai neturi, tad valgo kartu su kitais Marijampolės kunigais netoliese esančioje klebonijoje.

Po pamaldų kiekvienas marijonas turi daug rūpesčių – vieni dirba parapijose, kiti vyksta pas ligonius, į laidotuves, dar kiti užsiima leidyba.

Pusė Marijampolėje gyvenančių vienuolių – trisdešimtmečiai, keturiasdešimtmečiai, kiti – vyresni. Į vienuoliją nauji nariai ateina labai retai, nes, pasak R. Gaidžio, pasiryžusiems tapti marijonais tenka labai daug dirbti, atsisakant turtų, gėrybių, asmeninio gyvenimo.

Gimnazijos direktorius klausosi ir klasikines, ir kitokios muzikos. Be to, jis labai mėgsta skaityti, nuo knygų jau nusilpo akys. Skaitytės „Erškėčių paukščiai“ ir matęs pagal jį sukurta filmą, vienuolis sakė gyvenime tokios dramatiškos meilės tarp kunigo ir pasaulietės neįsivaizduojąs.

Nuo 1750 metų iki 1928-ųjų marijonų vienuolijos centras buvo Marijampolėje, bet tais metais popiežiaus Pijaus XI nurodymu jis buvo iškeltas į Romą. Marijampolėje tapo marijonų Lietuvos provincijos centru. Tuo metu vienuolijos provincijos dar buvo Lenkijoje ir JAV. Lietuvoje buvo 5 marijonų vienuolynai – Marijampolėje, Ukmergėje, Panevėžyje, Kaune, Žemaičių Kalvarijoje.

Vien Lietuvoje 1930 metų vasarą marijonų vienuolijoje buvo 1 arkivyskupas ir du vyskupai, 62

kunigai, 88 klierikai, 240 brolių ir kandidatų. Vienuolija turėjo 5 noviciatus (kur buvo ruošiami naujokai), 5 gimnazijas, 2 pradžios mokyklas, 4 spaustuves, leido 9 laikraščius. Marijampolėje vienuoliams marijonams priklausė stalių dirbtuvės, kalvė, didžiuliai šiltnamiai, siuvykla, batsiuvių dirbtuvės.

Marijampolėje vienuolija turėjo biblioteką, kuri pagal knygų skaičių ir vertę buvo antra Lietuvoje po Vilniaus universiteto bibliotekos. Joje buvo apie 60 tūkstančių knygų. Kasmet naujų buvo perkama už 10 tūkstančių litų.

Trečiasis ir ketvirtasis šio amžiaus dešimtmečiai buvo vienuolijos klestėjimo metai. Prasidėjus sovietų okupacijai, vienuolynus Lietuvoje uždarė, jų turtą nacionalizavo, knygas išvežė. Dokumentuose buvo užfiksuota, kad tuometinis vienuolynas Marijampolėje turtais buvo įvertintas 120 tūkstančių litų. Vienuolyno pastate įsikūrė kareivinės, vėliau čia buvo mokykla, butai, kol pastatas liko tuščias.

Lietuvos okupacijos metais marijonai buvo ruošiami slapta, vienuolija neišnyko, nors vienuolių skaičius labai sumažėjo. „Lr.“

Ką žinom apie Turino drobulę?

Turine, šeštadienį, balandžio 18-tą dieną prasidėjo gausiosios Turino Drobulės, pagal krikščionišką tradiciją Kristaus įkapių Drobulės, viešas išstatymas, truksiantis 8-nias savaites iki birželio 14-tos dienos.

Tai lino audinys – 4 metrų 36 centimetrų ilgio ir 1 metro 10 centimetrų pločio, kuriame be jokios abėjonės, buvo įvyniotas lavonas žmogaus, kuris buvo nuplaktas, erškėčiais vainikuotas, vinimis prikaltas prie kryžiaus, kurio šonas buvo ietimi perdurtas.

Drobulėje esančios kraujo dėmės atsirado ne dirbtiniu būdu. Tai ant sužeisto žmogaus kūno

(Atkelta iš 5-to psl.)

Ekologiniai reikalavimai Ignalinos AE pažeisti tiek vietos parinkimu, tiek dėl ekologinio spaudimo padidėjimo, o būtent:

- šiluminių elektrinių tarša nesumažėjo, nes jos nebuvo sustabdytos,

- atsirado radioaktyvių atliekų laidojimo problema, kuri nesprenždžiama,

- rizikos laipsnis ekologinei katastrofai išaugo neproporcingai turimai ekonominei naudai.

Tačiau nepataisoma blygybė – netinkamas AE vietos parinkimas. Europoje yra 7 aktyvios tektoninės zonos, kur žemės plutos sprūdis yra pralaidus vidinei energijai prasiveržti į paviršių. Ignalina – viena iš šių vietovių. Žemės drebjimas, žemės vidinės energijos prasiverimai ir ypatingo pavojaus objektas – AE – vienoje vietoje, – yra būtent tai, kas nepataisomai grąsina viso kontinento katastrofa. Bet AE yra pastatyta, ignoruojant geologinę situaciją ir visada rezonuos su reaktorių technologiniais trūkumais. Todėl Ignalinos AE veikimo terminas jokia būdu ar pretekstu negali būti

sukrešjęs kraujas. Tai žmogaus, vyriškosios lyties AB grupės kraujas. Pagal DNR analizę, kraujas labai senas.

Drobulėje yra išpaustas atvaizdas žmogaus, kuris buvo į ją įvyniotas. Atvaizda galima lyginti su fotografijos negatyvu. Atvaizdas Drobulėje yra detalus, termiškai ir chemiškai stabilus. Atvaizdas atsparus vandeniui, jame nėra dažomųjų medžiagų.

Apie Turino drobulę žinome dar tai, kad atvaizdas nebuvo pagamintas dirbtinai. Tai ne paveikslas ir ne spausdintas. Drobulėje nėra jokių pigmentų žymių.

Neturėk kitų Dievų tik Mane vieną

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Turime rūpintis bent Jo valia, jeigu negalime jos įvykdyti. Bet jeigu taip nėra, jeigu pasielgėme su Dievu kaip tas turtingas jaunuolis, kuris negalėjo sekti Kristaus, nes buvo per daug turtingas, kaip tada galima Jį sutikti? Tai, ką mes norėtume įsigyti per maldą, per draugystę su Dievu, kurio ilgimės, yra kitas laimės periodas. Mes nesame pasiruošę parduoti visa, ką turime, kad nusipirkume didžios vertės perlą. Kaip tada galime nusipirkti tą brangų perlą? Ar trokštame jį įsigyti? Argi nėra taip pat kaip ir žmonių draugystėje: kai vyras ir moteris patiria meilę vienas kitam, žmonės pasikeičia jų akyse. Senoliai tai išreikšdavo trumpų posakiu: „kai vyras turi nuotaką, tada jį supa ne vyrai ir ne moterys, o žmonės“.

Argi ne toks požiūris turėtų būti į visus mūsų turtus, kai mes kreipiamės į Dievą? Iš tikrųjų jie turėtų nublankti, būti tik fonu, kuriame pasirodytų tik viena mums labai rūpima figūra.

Taiigi, kai pagalvojame apie Dievo nebuvimą, ar nevertėtų tada

Pusė tiesos

tęsimas. Net užkonservavus sustabdytus reaktorių, nestabilios geologinės sąlygos visada grąsina avarija, nors ir mažesne, todėl net radioaktyvių atliekų laidojimas negali būti siejamas su Ignalina.

Pasaulyje AE statomos, siekiant sumažinti šiluminių elektrinių taršą atmosferos orui, t.y. rūgščius lietus. Lietuvoje po AE pastatymo Ignalinoje, šiluminės veikia ir toliau. Taiigi, ekologinis spaudimas nesumažėjo, o rizikos padidėjimas siekia kontinento mastą. Akivaizdu, kad okupantas nesiskaitė su respublikos poreikiais. Tačiau šiandieninė valdžia turėtų nuimti ekologinį spaudimą nuo Lietuvos ir kontinento, juo labiau, kad tai mums padeda padaryti kaimynės. Be to yra pakankamai daug alternatyvių išeikių.

Kaip minėta, sumažėjus gamybai mums mažiau (t.y. 10 kartų mažiau nei pagaminame!) bereikia energijos, taigi esančių šiluminių elektrinių galingumą pakanka ir ilgai pakaks gamybos vystymosi atveju. Per tą laiką būtina ir galima įsisavinti alternatyvias energijos gamybas. Pirmoje eilėje – Žemaitijos terminius vandenius. Tai sudaro 10-15 proc. viso mūsų elektros poreikio, be to – sumažintų teršimo poreikį, Galime sėkmingai vystyti mažųjų elektrinių (hidro) projektus. Tai sudarytų antrą tiek. Didžiausią – iki 50 proc. – naudą energetikoje duotų – energijos taupymas. Tik paminėtos alternatyvos garantuotų pusę visos šiandien reikalingos energijos. Tad ką bekalbėti apie veltui pūvančią miškuose medieną, biologines dujas ir t.t.

Atrodo, kad avarija Černobylio AE labai aiškiai parodė „taikingo atomo“ juodąsias puses. Atrodo, kad po 10 metų akivaizdžiai pamatėme pasekmes žmogaus sveikatai, nors sovietmečiu ir labai slepiamas: Lietuvoje kas 9 žmogus su negalia, kas antras jaunuolis medikų atleidžiamas nuo karinės tarnybos. Iš jų – kas penktas dėl psichinių problemų. Sumažėjo gimstamumas, padidėjo išsigimimai, sutrumpėjo mūsų amžius. Pažvelgus į radioaktyvaus užteršimo žemėlapius – akivaizdžios tampa priežastys. Ir mūsų mintys nukrypsta į kitą sovietinį monstrą – Ignalinos AE, kurią labai aktyviai gynė komunistai, o dabar jau ir „dešinieji“, pasitelkę „specialistų“ pagalbą.

Akivaizdu, kad turime išeitis, padeda kaimynai, todėl privalome likviduoti katastrofa grąsinantį, tik Rusijai ekonomiškai ir politiškai naudingą Ignalinos AE, bei orientuoti Respublikos energetikos pramonę Lietuvai naudinga linkme, tuo pačiu garantuojant mūsų tautos saugumą.

Akivaizdu, kad tiek praecyite, tiek ir dabar didesnę dalį pagaminamos elektros energijos Lietuva eksportuoja. Kadangi respublika neturi kuro resursų, tai skolų sąskaita bei milijonus kainuojančios techninės kaimynų pagalbos dėka vystyti energetiką Rusijos naudai neracionalu nei politine, nei ekonomine, nei ekologine prasme.

pasaulio būties žaidimas yra rūpestis laimėti amžinojo gyvenimo didybę.

Laimėkime ją!
(Iš „Laiškai Lietuviams“)

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Motinos Dienos garbei turėjome iškilmingas pamaldas Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje gegužės 10 d., nes Lietuvoje Motinos Diena švenčiama gegužės antrąjį sekmadienį. Su mūsų Parapijos Sekmadienio Lietuvių Mokykla ir mokytojais žengėme į bažnyčią. Kryžių nešė Rimas Statkus, žvakę – Povilas Birštonas. Su giesme pasitiko Parapijos choras. Per Mišias mūsų mokykla pagiedojo "Kažkas gieda, ar girdi" ir "Marija, Marija". Liturginius skaitymus atliko mokyklos Direktorė Rita Mačiulaitienė. Motinų garbei pamokslą tarė prel. Pr. Daukyns. Tikinčiųjų maldą sukūrė mokyklos mokiniai ir prie mikrofono garsiai tarė: Darius Pranckūnas: "Marija, Dievo Motina, dėkojame mamytėms už jų meilę, rūpestį ir kantrybę mus auginant". Raminta Kymantaitė: "Dangiškoji Motina Marija Tavo meilė visada mus lydi. Padėk mums būti gerais ir sąžiningais kasdieną". Aisvydas Sadauskas: "Mielasis Dieve, globok visas motinas ir per savo meilę duok joms stiprybės". Brigita Balbataitė: "Jėzau Kristau, Motina ir Tėvynė, kiekvienam tik viena, apsaugok motinas ir taip pat mūsų tėvų žemę – Lietuvą". Po šių maldų prel. Pr. Daukyns Motinoms suteikė Bažnyčios gausų palaiminimą, pašventino ir mokyklos mokinių motinoms sveikinimų korteles ant altoriaus. Mišių Ostiją ir vyną atnešė mokyklos mokiniai: Tomas Balbata ir Mantas Vaitkus. Šv. Komuniją padėjo išdalinti Juozas Keblys. Šias iškilmingas pamaldas baigėme visi giedodami Marijos Litaniją. Po to visi vyko į Lietuvių Namus pietums ir po jų Koncertų salėje mokyklos visi mokiniai,

pasipuošę tautiniais rūbais atliko labai įdomią programą. Baigėme visi giedodami "Marija, Marija" giesmę.

Laidotuvėse Rožančius daugiau bus ne įvairiose Laidotuvių koplyčiose, bet Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje pusę valandos prieš Laidotuvių Mišias. Taip pat ir atsiveikimą galės pateikti prie karsto bažnyčioje. Tos bažnyčios klebonas mums labai gerai užantspaudavo! Dar pasakė, kad už Rožančiaus atlikimą bažnyčioje mokėti nereikia, kad lietuviai penktadieniais valo bažnyčioje dulkes ir prašo, kad parketo grindis nuo durų iki altoriaus nevalytų su vandeniu, o tik dulkes nušluostytų. Šiuo metu dar trunka lietuvių bažnyčios valymui, jei daugiau atsirastų valytojų tai tokiems valytojams tereikėtų valyti tik kas ketvirtas mėnuo.

PRANEŠIMAS

Nuo š.m. gegužės 14 d. iki rugpjūčio vidurio būsiu Lietuvoje. Visais Australijos Lietuvių Dienų reikalais prašau kreiptis pas Vytautą Bindoką, Komiteto Lietuvių Dienoms sekretorių, 36 Walsgott St., North Geelong VIC 3215. Telefonas (03) 5278 1504.

Ruošos Komiteto Pirmininkas
K.Starinskis

Svečias prie Dievo stalo

Kovo 29 d. prezidentas Bill Clinton ir jo žmona dalyvavo Pietų Afrikos respublikos Soueto miesto Regina Mundi parapijos bažnyčios sekmadienio Mišiose. Atėjus Komunijos laikui jiedu stojo į eilę kartu su 1,000 juodųjų katalikų ir priėmė Dievo Kūno plotkelę kartu su kitais. Tai sukėlė sunkumų parapijos klebonui kun. Mohlomi Makobane. Visi žino, kad JAV prezidentas yra Pietinės baptistų bažnyčios narys, o ponja Hillary Rodham Clinton – metodistė. Kilo klausimas, ar svečiai turėjo gauti dalinamą Komuniją. Kovo 31 d. vyskupas Geraldo M. Agnelo –

Vatikano Maldų ir Sakramentų reikalų sekretorius pareiškė, jog pagal kanonus svečiai – ne katalikai negalėjo dalyvauti Eucharistinėje Komunijoje, išskyrus ortodoksus krikščionis, neturininčius toje vietovėje savo bažnyčios. Regina Mundi klebonas aiškino, kad Pietų Afrikos vyskupų priimtose taisyklėse yra leista ekumeninė Komunija. Jis gi negalėjęs nuvaryti aukštųjų svečių nuo Dievo stalo. Kaip žinoma, to sekmadienio Evangelijoje kalbama apie svetimavusią moterį, kurią Jėzus išgelbėjo nuo įtužusios minios, kviesdamas tuos pirmiesiems mesti akmenį, kurie patys – be nuodėmės.

Melbourno Lietuvių Parapijos choras su Moe ir apylinkės lietuviais p.A. ir S. Šabrinskių sodyboje. Sėdi antra iš kairės Zita Prašmutaitė choro vadovė. Vidury sėdi preletas dr. Pranas Daukyns.

A. † A. MEČYS KYMANTAS

*Su rudenio verkiančių vėju
Kai manęs jau čia nebėra
Dėkoju, kad mane lydėjot ir
Dabar lydit su daina*

(Akvvara – St. Čišauskas)

Liūdna netektis ištiko Geelongo ir visos Australijos lietuvius. Balandžio 26-tą mirė Mečys Kymantas. Kompozitorius, chorvedys, mokytojas, visą savo gyvenimą paskyręs lietuviškai dainai, lietuviybės išlaikymui.

Mečys Kymantas gimė 1920-tais m. rugpjūčio 3 d. Jonavos mieste, Skolastikos ir Antano Kymantų vyriausiasis sūnus. Brolis Algis mirė 1991 m. Lietuvoje liko dvi seserys Regina ir Genovaitė.

Mečys Kymantas Lietuvoje baigė Mokytojų seminariją, labai mėgo muziką, išmoko groti smuiku. Jaunystėje buvo geras sportininkas, mėgo sklandymą ir futbolą.

Prasidėję karai, okupacijos suardė, kaip ir daugumai lietuvių, gyvenimo planus ir svajones. Vokiečiams traukiantis iš Lietuvos Mečys atsidūrė Vokietijoje. Čia gyvendamas buvo lietuvių futbolo ir stalo teniso rinktinėse. 1945 metais susipažino su būsima žmona Zofija. 1949 m. atvyko į Australiją ir atlikęs dvejų metų sutartį Bathurst, persikėlė į Geelongą. Čia dirbo geležinkelijoje. Išgyveno sunkų isikūrimo laikotarpį ir deka sunkaus darbo ir taupumo pasistatė namą East Geelonge. Jame užaugino keturis sūnus, jame nuoširdžiai rūpinosi savo žmona Zofija, kuri seneniai mirė, jame pats gyveno iki paskutinės dienos. Į šiuos namus atvykdavo pasisvečiuoti trylika jo anūkų.

Nepaisant sunkaus darbo, Mečys aktyviai dalyvavo Geelongo lietuvių bendruomenės veikloje: mokė vaikus savaitgalio mokykloje lietuviško rašto ir kalbos ir, žinoma lietuviškos dainos. Surošė daug koncertų ir įvairių pasirodymų. Pats dainavo chore, vėliau jam vadovavo. Turėjo menininko gabumų: piešė, darė dekoracijas, gražius darbus iš medžio. Per daugelį metų Mečys Kymantas yra parašęs daugiau nei šimtą dainų ir išleido dainų rinkinį "Tau Tėvyne mūsų giesmės, dainos". Praeitais metais Geelonge įvyko jo kūrybinių koncertas ir kūrybinės veiklos paminėjimas.

Daug žmonių susirinko palydėti a.ŕa. Mečį Kymantą į jo

paskutinę kelionę... Bažnyčioje atsiveikinimo žodžius tarė Stase Lipšienė, Zita Prašmutaitė, Danutė Lynikienė. Giesmes giedojo Melbourno ir Geelongo chorai. M.Kymanto sukurta melodija giesmę "O Viešpatie parodyk kelią" giedojo Melbourno choras. Iš bažnyčios karstas buvo išneštas tautinių juostų taku, kurias laikė choro "Viltis" tautiniais rūbais pasipuošę moterys ir vyrai. Visi dainavo M.Kymanto mėgiamą "Puikios rožės".

Kapinėse ant karsto užbėrus žiupsnelį lietuviškos žemės ir rožių žiedus, buvo sugiedotas Lietuvos Himnas.

Artimųjų pakviesti, visi susirinko gedulingiems pietums į laikinus Lietuvių Namus Pettit Parke. Gražina Pranauskienė papasakojo, kad velionis labai laukė Lietuvių Dienų Geelonge ir perskaitė ta proga sukurta jo eilėraštį. Jungtinis Melbourno ir Geelongo choras padainavo dvi M.Kymanto sukurta dainas: "Tėvyne mano" ir "Audros siaučia".

Taip atsiveikinome su a.ŕa. M.Kymantu. Jo sukurtose dainose spindi meilė ir Tėvynės ilgesys. Visa tai ilgus metus buvo išnešiota ir pergventa Jo sieloje, tai švelniu liūdesiu atsispindi Jo dainose, kurias Jis paliko mums.

Nuoširdžią užuojautą reiškiamo Jo šeimai čia ir Lietuvoje.

Ilsėkis ramybėje Mečy.
ALB Geelongo Apylinkės Valdya

Mūsų brangiam vyrui, tėveliui, broliui, dėdei ir svainiui A.ŕa. Arūnui Staugaičiui mirus, dėkojame visiems kurie ištisė mums pagalbos ar paguodos ranką šioje skausmo ir liūdėsio valandoj.

Dėkojame prel. dr. Pr.Daukniui už iškilmingai atliktas laidotuvių apeigas. Širdingas aciū Audronei Kesminienei už įspūdingai suruoštas šermentis ir draugėm ir draugam kurie jai padėjo ir kurie paruošė ir paaukojo visą skanų maistą. Didelis aciū Vivai Aleknai už ko-ordinavimą kalbų, karsto išnešimo ir daug kitų detalių. Už jautrius ir prasmingus atsiveikinimo žodžius širdinga padėka Danai Sanders, Algii Šimkui, Danutei Lynikienei, Vivai Aleknai, Tom Rossmann, Gayle Thompson ir Liudmila Forsyth. Giesmės gražiai nuskambėjo dėka Melbourno Dainos Sambūrio, Parapijos choro ir visų gausiai susirinkusių bažnyčioje. Ypatinai aciū Stepui Levickui už meistriškai atliktą "Ave Maria". Už tiklius ir jausmingus aprašymus spaudoje dėkojame Vidai Vaitiekūnienei ir Algii Šimkui.

Širdingai aciū visiems kurie, Arūno atminimui, taip dosniai aukojo Australijos Lietuvių Fondui, Alfred Igoninei, Socialinės Globos Draugijai ir šv. Mišioms ir kurie asmeniškai, telefonu, paštu, per spaudą ar gražiomis gėlėmis apgaubė mus paguodos, rūpestingumo ir meilės apsiaustu.

Staugaičių, Žalkauskų ir Raulinaičių šeimos

Majamio teisme minimas Lietuvos vardas

G. Dekanidzė uždarytas už groty

Ginklų kontrabandos byla

JAV teisėsaugos tarnybų pareigūnai, kurie buvo skubunami baigti dvejus metus užsitęsusi neteisėto ginklų sandėrio tyrimą, "apgaule ir sukčiavimu" pakišo du Lietuvos piliečius. Kaip pranešė AP-BNS, taip taigė jų gynėjai Majamyje (JAV) prasidėjusiame federalinio teismo procese.

Nuo kaltinamųjų arešto iki teismo praėjo 285 dienos.

Aleksandras Pogrebežskis ir Aleksandras Daričevs kaltinami tarptininkavę sandėryje dėl 40 Rusijos raketų "žemė-oras" pardavimo mafijai. Raketos buvo siūlomos dviem specialiųjų tarnybų agentams, kurie apsimitė Kolumbijos narkotikų kartelio atstovais. Jokie ginklai pagal šį sandėrį nebuvo parduoti.

Sprendžiant iš įrašytų pokalbių, kaltinamieji atsisakė atvežti ginklus į JAV. Tuomet agentai pasiūlė juos atvežti į Puerto Riką, kuris esąs nepriklausoma šalis,

nors iš tiesų tai JAV teritorija. Kad būtų patraukti į teismą, kaltinamieji turėjo sutikti tiekti ginklus į JAV teritoriją.

Advokatai kaltina valdžią

Minėtieji agentai pirmą kartą susisiekė su A.Pogrebežskiu 1995 metais, po šis užmezgė ryšį su A.Daričevu. Teigiama, kad kaltinamieji siūlė JAV agentams vėliau tiekti branduolinius ginklus.

Lietuvos piliečių advokatai teismui teigė, kad jie yra legalūs verslininkai, bandę tarpininkauti teisėtam ginklų prekybos sandoriui.

"Valdžia turi susekti nusikaltimą, o ne jį sukurti. Valdžia naudojo apgaule ir klastą", - sakė A.Daričevu advokatas Hugo Rodriguezas.

Pasak gynėjų, sekliai sugaišo šiai bylai šimtus valandų ir 1997 metų pradžioje buvo spaudžiami ją užbaigti. Pasak H.Rodriguezo, "jų byla buvo bemirštanti. Viršūninkai laukė kokios nors pabaigos".

JAV agentai - vienas iš JAV muitinės, kitas iš Majami Byčo policijos - pateikė Lietuvos piliečiams padirbtus dokumentus, neva liudijančius, kad jie turi teisėtą ginklų prekybos licenciją ir 3,6 mln. dolerių kreditų liniją. Tačiau valdžios teigimu, kaltinamieji žinojo, kad tai netikri dokumentai.

Gresia didelės bausmės

A.Pogrebežskis ir A.Daričevs kaltinami ginklų kontrabandos sąmokslu ir pinigų plovimu. Teigiama, kas už raketų "Iglą" ir "Strelą" pristatymą jie turėjo gauti 1,3 mln. dolerių.

Pripažinus kaltais, teisiamiesiems gresia 35 metai kalėjimo ir iki 1 mln. dolerių siekiančios baudos.

Įtarimų buvo ir daugiau

Ši byla sukėlė didelį atgarsį Lietuvoje. Kai kurie politikai kaltino Rusiją organizavus šį raketų pirkimo sandėrį, kad pavaizduotų Lietuvą kaip ginklų kontrabandą toleruojančią valstybę ir sumažintų jos galimybes įstoti į NATO.

Raketų aferoje įtariamieji buvo pateikę dokumentų klastotes, kuriose kaip tariamų tarpininkų minimos ir Lietuvos krašto apsaugos ministerijos darbuotojų pareigos.

Specialus tarnybinis tyrimas nustatė, kad tie dokumentai yra padirbti, Lietuvos pareigūnai į aferą nėra įsivėlę.

"L.r."

G.Dekanidzei iškelta baudžiamoji byla. P.Lilekio nuotr.

Mokesčių policijos departamento Vilniaus apskritys skyriaus darbuotojai atliko kratas nusikalstamo pasaulio įžymybės Georgijaus Dekandizės (g. 1937 m.) kontoroje Vilniuje bei namuose Trakų rajono Varnikų kaime.

G.Dekanidzė buvo sulaikytas 48 valandoms.

Mokesčių policija G.Dekanidzei iškėlė baudžiamąją bylą dėl svetimo turto pasisavinimo ir iššvaistymo dideliu mastu.

1994-1995 metais G.Dekanidzė buvo akcinės bendrovės "Utenos gėrimai" produkcijos platintojas Vilniaus regione.

Utenos bendrovė G.Dekanidzei buvo pateikusi civilinį ieškinį dėl vieno milijono litų. Šios sumos jis negrąžino už paimtą produkciją.

"L.r."

JAV kaltina Bagdadą nebendradarbiavimu

Balandžio 21 d. JAV pareiškė, kad Irakas, nepaisydamas susitarimo su Jungtinėmis Tautomis, nebendradarbiauja su JT ginklų inspektoriais.

JAV valstybės departamento atstovas Jamesas Rubinas pareiškė, jog kol kas dar negreitai ateis laikas, kada griežtos JT sankcijos Irakui bus panaikintos.

Pateikta naujausia JT ginklų inspektorių ataskaita parodė, kad Irakas esminiais klausimais nepakluso JT Saugumo Tarybos rezolucijoms.

"Tai yra aiškus nerimą keliantis įrodymas, kad Irakas nebendradarbiavo ir nepateikė informacijos, kuri yra būtina, kad JT galėtų paliudyti Iraką iš tiesų sunaikinus savo ginkluotę", - sakė J.Rubinas.

JAV ypač neramu dėl to, kad

Irako nepaklusnumo ženklai pasirodė po vasario mėnesį sudaryto Bagdado ir JT susitarimo, kuris padėjo išvengti karinės jėgos panaudojimo.

J.Rubinas sakė, kad leisdamas JT inspektoriaus apžiūrėti prezidentinius objektus, Bagdadas ir toliau slėpė tiesą apie ilgojo nuotolio balistinių raketų, VX dujų bei kito cheminio ir biologinio ginklo egzistavimą.

Tuo tarpu įtakingiausias Irako laikraštis "Babel" pranešė, kad Jungtinės Valstijos jau rengia naują karinį antpuolį prieš Iraką, todėl į arabų šalių regioną nusiuntė savo gynybos sekretorių.

"W.Coheno kelionės į arabų šalis tikslas yra konsultacijos su sąjungininkais siekiant aptarti veiksmus prieš Iraką", - rašo "Babel".

"L.r."

Socialdemokratai jau pradėjo žygi į Boną

Opozicinė Vokietijos socialdemokratų partija suvažiavime Leipcige savo kandidatų į šalies vyriausybės vadovo postą per rugsėjį įvyksiančius parlamento rinkimus oficialiai išrinko savo lyderį Gerhardą Schroderį.

54 metų Žemutinės Saksonijos premjero kandidatūrai pritarė net 93,4 procento iš 515 suvažiavimo delegatų. Prieš buvo tik 24 delegatai.

Prieš balsavimą G.Schroderis pasakė pusantros valandos trukmės kalbą, kuria ragino bendražygius perimti valdžią Bonoje. "Mes esame pasirengę perimti atsakomybę už Vokietiją", - pabrėžė socialdemokratų lyderis.

"Nors Vokietijos federalinis kancleris Helmutas Kohlis bus minimas istorijos knygoje, tačiau jo,

kaip Vokietijos vyriausybės vadovo, laikas galutinai praėjo", - sakė Socialdemokratų partijos suvažiavimo delegatams G.Schroderis.

Ankstesniuose trejuose rinkimuose socialdemokratų kandidatai gaudavo daugiau kaip 95 procentų partijos narių paramą.

G.Schroderio žavesys, draugiška laikysena bei nuosaiki politika padėjo socialdemokratams tapti populiariausiais už valdžioje esančius krikščionis demokratų, kuriems vadovauja Vokietijos kancleris H.Kohlis.

Visuomenės nuomonės apklausos rodo, jog Socialdemokratų partija pirmąją prieš Vokietijos krikščionis demokratų daugiau kaip 10 procentų.

"L.r."

Pergalei skirtas vokas

Lietuvos paštas nutarė pažymėti Kauno "Žalgirio" krepšininkų pergale Europos vyrų taurės turnyre proginiiais vokais ir spaudu.

Ant voku, kurie buvo parduodami šeštadienį Kauno apskritys centriname pašte, pavaizduotas Europos vyrų krepšinio taurės piešinys bei užrašas: "Kauno "Žalgiris" - Milano "Stefanel" 82:67. Belgradas, 1998 04 14".

Vokai šeštadienį buvo antspauduojami proginiu spaudu.

Pasirodė ir kitų Pol Poto mirties versijų

Kambodžoje mirė buvęs krašto diktatorius ir Raudonųjų Chmerų istorinis vadovas Pol Pot, laikomas atsakingu už milijono savo tautiečių žūtį. Pranešama, kad Pol Potas mirė nuo širdies infarkto Kambodžos pasienio vietovėje su Tailandu, kur sukilę raudonųjų chmerų kariai savo buvusį vadą laikė namų arešte. Siekdama įtikinti tarptautinę bendruomenę Pol Poto mirtimi, Kambodžos valdžia leido Vakarų žiniasklaidos darbuotojams pamatyti mirusio diktatoriaus lavoną. Pasak Kambodžos karaliaus Norodom Sihanuok, Pol Potas buvo bene žiauriausias monstras, kokį tik pasaulis yra matęs. Savo kraštutiniu žiaurumu Pol Potas yra lyginamas nebet su kitais didžiausiais šio šimtmečio kraugeriais Hitleriu ir Stalinu.

Aukšto rango Tailando žvalgybos pareigūnas, palaikantis ryšius su raudonaisiais khmerais jau ketelį dešimtmečių, pareiškė, jog pirminė Pol Poto kūno apžiūra parodė, jog buvęs sukilėlių lyderis buvo nunuodytas arba nusižudė, išgerdamas nuodų.

Manoma, kad Pol Poto nužudymas būtų naudingas kai kurioms kaimyninėms Kambodžos valstybėms, nenorėjusioms, jog per tarptautinį buvusio lyderio teismą būtų atskleista tiesa apie šių valstybių bendradarbiavimą su raudonaisiais khmerais. Tarp šių valstybių minimos Kinija ir Tailandas. Kruvinas Pol Poto režimas 1975-1979 metais nusinešė beveik 2 milijonų Kambodžos gyventojų gyvybes.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL. 9708 1414)

KLUBO VALANDOS

Pirmd., trečiad., 5 v.v. - 10.30 v.v.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS

Ketvirtadieniai 5 v.v. - 11.00 v.v.

Penktadieniai 5 v.v. - 12.00 v.v.

Šeštadieniai 12 val. - 1.00 val. nakties

Sekmdieniai 12 val. - 10.00 v.v.

VALGYKLA VEIKIA:

Penktadieniai 6 val. - 8.00 v.v.

Sekmdieniai 12.30v. p.p. - 7 v.v.

ŠVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Šeštadieniai 12 val. - 2 v.p.p.

Ir 6 v.v. - 8 v.v.

Šeimos šventės, gimtadieniai ir kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose?

Kodėl nepasiteirauti?

Skambinkite 9708 1414.